

**Модельна навчальна програма
«Українська література»
для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку
(авт. Остапенко Л. І.)**

*«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 26.04.2022 № 383 у редакції
наказу Міністерства освіти і науки України 28.07.2022 № 672)*

Пояснювальна записка

Модельна навчальна програма з української літератури для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку укладена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 та наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2021 року № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами». Вона побудована за принципом неперервності мовної освіти, зокрема на етапі адаптаційного циклу освіти, який покликаний сприяти переходу від початкової освіти до базового предметного навчання, та зорієнтовує освітній процес на розвиток природніх здібностей, інтересів та формування компетентностей у дітей з інтелектуальними порушеннями, необхідних для їх соціалізації, можливостей до вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації.

Програма орієнтована як на повторення вивченого матеріалу, так і на поступове розширення і поглиблення знань учнів від класу до класу, враховує вимоги концепції Нової української школи, що передбачає розвиток дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних можливостей, особливостей і потреб, формування загальнолюдських цінностей, підтримку життєвого оптимізму, розвиток самостійності, плекання творчості й допитливості. Програма ґрунтується на принципі розвитку можливостей дитини із порушеннями інтелектуального розвитку.

Навчальний предмет «Українська література» – складова мовно-літературної освітньої галузі. В основу програми з його вивчення покладено компетентісний підхід, що зорієнтовує процес навчання дитини з інтелектуальними порушеннями не лише на оволодіння певними мовно-літературними знаннями, а й на формування вміння ефективно застосовувати їх на практиці. Опанування програмою має на меті зробити внесок у формування таких, насамперед, ключових компетентностей здобувачів освіти як спілкування державною мовою, уміння вчитися впродовж життя, соціальна і громадянська компетентності, обізнаність і самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здорове життя, інформаційна компетентність.

Мета вивчення української літератури - формування читацької компетентності учнів, яка є базовою складовою комунікативної і пізнавальної компетентності; виховання інтересу до читання; досягнення певного рівня сформованості вміння читати й усвідомлювати прочитане; розширення культурно-пізнавальних інтересів; корекція порушень емоційно-вольової сфери і інтелектуального розвитку. Читацька компетентність є особистісно-діяльним інтегрованим результатом взаємодії знань, умінь, навичок та ціннісних ставлень учнів. Вона набувається у процесі реалізації усіх змістових ліній предмета «Українська література», визначених Державним стандартом з читання: «Коло читання», «Формування й розвиток

навички читання», «Літературознавча пропедевтика», «Досвід читацької діяльності», «Робота з дитячою книжкою; робота з інформацією», «Розвиток літературно-творчої діяльності учнів на основі прочитаного».

Програма вибудовує процес навчання, в якому відбувається становлення читача, здатного до читацької діяльності, створюються умови для його мовленнєвого, інтелектуального розвитку, формування морально-естетичних уявлень і понять, збагачення почуттів, виховання потреби у систематичному читанні.

Для досягнення зазначеної мети передбачається вирішення **завдань**, які націлені на:

- формування та розвиток в учнів навички читання як виду мовленнєвої діяльності;
- формування та розвиток умінь сприймати, розуміти, аналізувати різні види літературних і навчальних текстів;
- ознайомлення з українською літературою в авторській, жанровій, тематичній різноманітності; формування в учнів соціальних, морально-етичних цінностей за допомогою художніх образів літературних творів;
- розвиток зв'язного мовлення учнів, формування умінь створювати власні висловлювання за змістом прочитаного (прослуханого);
- формування в учнів прийомів самостійної роботи з різними типами і видами дитячих книжок; умінь здійснювати пошук, відбір інформації для виконання навчально-пізнавальних завдань;
- розвиток творчих і комунікативних здібностей школярів;
- виховання потреби у систематичному читанні як засобі пізнання світу, самопізнання та загальнокультурного розвитку;
- розвиток уміння застосовувати здобуті на уроках літератури знання та навички у практичному житті;
- виховання майбутнього читача й шанувальника української літератури.

Програма передбачає реалізацію функцій предмета через його зміст, який у 5-6 класах можна вважати літературним. Добір змістового матеріалу, який визначає «коло читання», здійснено за тематично-жанровим та художньо-естетичним принципами, враховує особливості розвитку та пізнавальні можливості дітей із порушеннями інтелектуального розвитку та передбачає набуття досвіду читацької діяльності.

Навчальний матеріал у 5 класі згруповано в таких тематичних розділах: «Восени школа зустрічає нас», «Моя Батьківщина – слава Україна», «Звичаї та обряди українців», «Наша історія цікава і повчальна», «Про добро і добрі справи», «Читай і пізнавай рідну природу», «Весна іде, красу несе», «Подорож до казки», «Світ цікавої інформації».

Навчальний матеріал у 6 класі зібрано в тематичні розділи: «Осінь настала, до школи пора», «Давно це діялося», «Мій чудовий край – Україна», «Скільки днів – стільки свят», «Будьмо справжніми людьми», «Бережімо природу», «Землю красить сонце, а людину – праця», «Світ фантазії та пригод».

Зміст програми з української літератури ґрунтується на врахуванні особливостей мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. Тематика читання, художні твори, запропоновані програмою, види навчальної діяльності можуть бути скориговані вчителем, зважаючи на наявний мовленнєвий матеріал, а також на складність матеріалу та рівень підготовленості учнів до його сприймання і засвоєння.

Під час опрацювання літературних художніх текстів передбачається робота з літературознавчої пропедевтики, а саме ознайомлення (на початковому рівні, практично) з окремими літературознавчими поняттями, необхідними їм під час аналізу та інтерпретації твору. Вона націлена на формування в учнів найпростіших уявлень про сюжет і композицію твору (без уживання термінів), про художній образ-персонаж в епічному творі та художній образ – у ліричному, про деякі особливості жанрів художніх творів, засоби художньої виразності, авторську позицію (ставлення автора до зображуваних подій, до персонажів), тему та основну думку твору. Відпрацювання зазначених понять здійснюється у процесі всіх видів читацької діяльності.

Програма визначає системну наскрізну роботу вчителя, яка здійснюється упродовж навчального року під час опрацювання різних народних або літературних творів. Вона визначена в наскрізних змістових розділах: «Робота з дитячою книжкою; робота з інформацією», «Формування і розвиток навички читання», «Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного». Вчитель самостійно визначає порядок її реалізації з урахуванням змісту навчального матеріалу, рівня та можливостей пізнавальної діяльності та стану розвитку психічних процесів здобувачів освіти.

Змістовий розділ «Робота з дитячою книжкою; робота з інформацією» реалізовується через позакласне читання. У ньому рекомендовано літературні твори, які за змістом пов'язані з відповідними тематичними розділами програми. Позакласне читання сприяє підготовці школярів до самостійного читання. Його мета – ознайомити учнів з різноманітною літературою, сформувати інтерес до книжки як до джерела поповнення знань, виховати позитивне ставлення до самостійного читання. Програма передбачає розширену можливість сприяння формуванню читацьких інтересів учнів починаючи із 6-го класу через знайомство на змістовно-інформаційному рівні із творами зарубіжної літератури.

Структурно цей розділ роботи може передбачати відповідну роботу на одному з уроків один раз на місяць. Вибір творів для позакласного читання визначається учителем, залежно від пізнавальних та мовленнєвих можливостей кожного з учнів, з урахуванням їх читацьких інтересів.

Змістовий розділ «Формування і розвиток навички читання» окреслює завдання, над виконанням яких важливо працювати на кожному уроці з навчального предмета «Українська література». До таких належать: оволодіння свідомим, правильним, виразним читанням в оптимальному для кожного учня темпі; формування умінь повноцінного сприймання художніх і пізнавальних доступних адаптованих текстів; розвиток діалогічного і монологічного мовлення; виховання в учнів позитивних рис особистості на основі аналізу змісту прочитаного і ставлення до нього; формування в учнів інтересу до книжки, самостійного читання.

Техніка читання як читацька навичка вдосконалюється послідовно. При цьому основну увагу необхідно приділяти формуванню мовленнєвого дихання, голосу та плавності читання, оскільки, з огляду на особливості психічного і мовленнєвого розвитку даної категорії дітей, їм важко оволодіти цими навичками.

Техніка читання охоплює такі компоненти, як спосіб читання, правильність, виразність, темп. Від кожного з них залежить усвідомлення змісту прочитаного. У процесі роботи над текстом особливу увагу слід звертати на встановлення послідовності перебігу подій, часових і причинно-наслідкових зв'язків. Учні вчаться відповідати на запитання за змістом прочитаного, а також самостійно переказувати спочатку невеликі епізоди, а потім увесь прочитаний текст після аналізу змісту (з допомогою вчителя).

У процесі навчання читання ведеться робота з розвитку усного мовлення: учні вчаться правильно, повно і послідовно переказувати прочитане. Це робиться за допомогою запитань, готового плану, колективно складеного плану, поділу тексту на частини, розповіді за ілюстраціями до тексту тощо. Робота з розвитку усного мовлення має бути спрямована на те, щоб діти розуміли зміст прочитаного, навчилися будувати речення і зв'язно висловлюватися.

Змістовий розділ «Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного» націлює на цілеспрямований розвиток творчих здібностей учнів під час уроків з навчального предмета «Українська література». Вчитель самостійно визначає можливість та умови застосування психолого-педагогічних технологій, що забезпечують активність учнів у процесі творчої діяльності з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

Очікувані результати навчання, визначені програмою, враховують неоднорідність контингенту здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями, Результати навчання, що спеціально позначені (*), є максимально низькими.

Розподіл навчальних годин визначає вчитель. До уваги береться загальна кількість годин, відведена на вивчення предмету «Українська література» впродовж навчального року, та не порушується зміст навчального предмета.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

5 клас

Основна частина

Пропонований зміст навчального матеріалу	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання	Напрями корекційно-розвиткової роботи
Коло читання			
«Восени школа зустрічає нас»			
<p>Вірші, оповдання, прислів'я про школу та школярів, значення навчання та освіченості, про повагу до вчителя.</p> <p>Марійка Підгірянкa «Школа», Наталя Забіла «Вересень», Василь Сухомлинський «Учитель і учні», Леонід Глібов «Бачить-не бачить», Віктор Близнець «Повчання Володимира Мономаха», За Антоном Лотоцьким «Школа Володимира Великого»,</p> <p>Віршовані та прозові тексти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слухання та розуміння змісту почутого; - читання вголос і мовчки, - складання плану до прочитаного тексту; - стислий переказ тексту за планом з допомогою вчителя; - обговорення прочитаного за запитаннями; - вивчення вірша (фрагменту вірша) напам'ять; - читання в особах; - тлумачення слів; - створення усних 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за питаннями вчителя називає назву вивченого твору, його автора; (*з допомогою вчителя); - читає мовчки і вголос; - відповідає на запитання до змісту твору; - орієнтується в тексті та з незначною допомогою учителя уміє знайти вказані слова, фрази, абзаци; - з допомогою вчителя визначає про кого або про що йдеться у творі; - розуміє основний зміст описаних фактів, подій, вчинків персонажів; - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток сприймання, уваги, мислення, пам'яті на основі прослуханого/ прочитаного тексту; - розвиток зорового, аналітичного сприймання текстів; - формування осмисленого розуміння слів у тексті, - розвиток граматично і орфоепічно правильного мовлення на основі прочитаного тексту - формування вміння орієнтуватися у колі, тематиці та окремих

<p>про рідну мову, про походження та цінність книги. Народна мудрість про мову в українських прислів'ях. Іван Багряний «Рідна мова», Ігор Січовик «Мова», Олесь гончар «Слово про рідну мову» За О.Єфімовим «Як жила книга за часів Київської Русі» Ігор Січовик «Мова»</p> <p>Зображення картин осені засобом художнього слова. Вірші та короткі оповідання про осінь, зміни в природі, що відбуваються восени. Володимир Сосюра «Осінь», Ліна Костенко «Березовий листочок» Юрій Збанацький «Щедра осінь», Микола Сингаївський «Осіньна гра»</p>	<p>висловлювань за типом «продовж речення».</p>	<p>доступному тексті);</p> <ul style="list-style-type: none"> - *розуміє ситуацію, описану в прочитаному творі; - з допомогою вчителя знаходить у тексті пояснення ознак певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики; зачитує їх; - з допомогою вчителя знаходить у тексті влучні слова та вислови, які характеризують дійових осіб, події, картини природи; - відшукує за ілюстраціями або запитаннями окремі слова, місця тексту (з допомогою вчителя); - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті); - з допомогою вчителя знаходить у тексті влучні слова та вислови, які характеризують події, картини природи; - робить ілюстрації до частин прочитаного (*з допомогою вчителя). 	<p>жанрах дитячого читання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток здатності розуміти морально-етичний зміст творів; - стимулювання мовленнєвої активності; - стимулювання читацької діяльності учнів запитаннями і завданнями для вибіркового читання, виконання завдань підручника тощо; - розвиток пам'яті під час вивчення тексту (фрагменту тексту) вірша; - розширення словникового запасу на основі прочитаних текстів.
<p>«Моя Батьківщина – слава Україна»</p>			

<p>Адаптовані тексти прозових творів та вірші про символи держави Україна - Конституцію, Герб, Прапор. Анатолій Костецький «Наш основний закон», Михась Сопілка «Тризуб». Любов до рідної землі, до України в поетичних творах українських письменників. Валентина Ткаченко «Рідна земля» Олесь Лупій «Як ти любиш Україну» Василь Симоненко «Лебеді материнства» Дмитро Павличко «Де найкраще місце на землі». Прояв поваги та любові до рідної землі, до Батьківщини у вчинках людей. Вадим Скуратівський «Лелечина криниця».</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (із дотриманням інтонації); - читання мовчки і вголос; - тлумачення слів; - бесіда за запитаннями вчителя та підручника; - читання «буксир» - вибіркоче читання, вивчення вірша (фрагменту) напам'ять; - читання вголос (із дотриманням інтонації); - читання мовчки, - відповідні за запитаннями, - тлумачення слів. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає (*з допомогою вчителя) про кого або про що йдеться у творі; - розуміє основний смисл описаних фактів; - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті); - самостійно впізнає і розрізняє прозові та віршовані твори (на слух та за графічною формою тексту; (*з допомогою вчителя); - разом із учителем визначає та називає тему віршів, які вивчаються; - з допомогою вчителя знаходить у тексті слова, вислови, речення, які розкривають тему та основну думку твору, підтверджують висловлену думку; - визначає і називає головних дійових осіб прочитаного твору, їхні вчинки (за питаннями вчителя); (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток здатності до усвідомленого читання (слухання); - формування вміння сприймати почуту/прочитану інформацію; - розвиток зорового аналітичного сприймання текстів; - збагачення активного словника лексиною прочитаних творів; - розвиток здатності розуміти морально-етичний зміст творів - формування уміння сприймати та розуміти художню образність слова; - формування уявлення про цілісність прочитаного твору, його основну думку; - стимулювання мовленнєвої активності.
---	---	---	---

		- разом із учителем з'ясовує умови (місце, обставини), в яких здійснювався вчинок.	
«Звичай та обряди українців»			
<p>Вшанування хліба в традиціях і звичаях українців.</p> <p>Лідія Орел «Хліб у нашому домі» (переказ).</p> <p>Прислів'я про хліб</p> <p>Співочі традиції українського народу. Хоровий спів, кобзарництво.</p> <p>Дмитро Чередниченко «Хор»</p> <p>За Миколою Литвином «Струни золотії...» (про кобзарів України)</p> <p>Традиції народної дитячої гри. Українські народні лічилки, мирилки.</p> <p>«Котик і мишка» «Мак» (народні дитячі ігри)</p> <p>Вишні-черешні (мирилка)</p> <p>Твори усної народної творчості в українських обрядах. Колядки, щедрівки,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (із дотриманням інтонації); - вибіркоче читання; - читання пошепки; - вивчення 1-2 прислів'їв напам'ять; - бесіда за запитаннями до змісту твору; - створення усних висловлювань за типом «продовж речення». <p>- читання хором та за</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті); - відшукує за запитаннями окремі слова, місця тексту (з допомогою вчителя) - з допомогою вчителя (*повторюючи за вчителем) застосовує у своєму мовленні вислови із прочитаних творів; - виявляє інтерес до читання (слухання); - з допомогою вчителя визначає провідну тему твору, *розуміє про що твір (з опорою на ілюстрації); - бере участь у колективному обговоренні змісту прочитаних творів; - має уявлення про традиції 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток пізнавальних інтересів, допитливості; - розвиток граматично й орфоепічно правильного мовлення на основі прочитаного тексту; - формування та розвиток смислового розуміння слів у тексті; - набуття досвіду читацької та комунікативної діяльності; - формування та розвиток техніки читання; - формування поетичного слуху, запам'ятовування; - виховання вміння відчувати емоційний настрій твору.

<p>засівальні пісні. «Колядин, колядин, я, бабусю, один» «Коляд, коляд, колядниця» «Щедрий ранок, хато-світлице...» «Щедрик-ведрик, дайте вареник...» «Щедрівочка щедрувала, до віконця припадала...» На щастя, на здоров'я, на Новий рік (засівальна пісня).</p>	<p>особами; - читання хвилею; - читання ланцюжком; - вивчення колядки, щедрівки (уривку) напам'ять.</p>	<p>словесного супроводу дитячої гри; - має уявлення про колядки, щедрівки, засівальні пісні, - знає напам'ять щедрівку, колядку (залежно від можливостей учня), декламує їх напам'ять; - розуміє ситуацію можливого вживання колядок, щедрівок в ситуаціях власного життя.</p>	
<p>«Наша історія цікава і повчальна»</p>			
<p>Історія заснування Києва в літописній пам'ятці «Повість минулих літ» (літературний переказ). Вікторій Близнець «Про заснування Києва» (літературний переказ) Оповідання, легенди, перекази про народних героїв, їх славне життя та поступки. Чудодійні криниці (легенда) Михайло Грушевський «Юність Богдана Хмельницького» «Іван Сірко (з народних переказів)</p>	<p>- читання вголос (із дотриманням інтонації); - вибіркове читання ; - самостійне читання (читання мовчки); - стислий переказ частин тексту; - бесіда за запитаннями; - характеристика дійових осіб (назва дійової особи, її вчинки, особисте ставлення до</p>	<p>Учень/учениця: - розуміє основний сенс описаних фактів, подій, вчинків персонажів - разом з учителем називає послідовність описаних подій, встановлює часові та причинно-наслідкові зв'язки між подіями; - розуміє ситуацію, описану в прочитаному творі; - спільно з учителем формулює запитання за змістом прочитаного; - з допомогою вчителя поділяє текст на частини; бере участь у колективному складанні заголовків до них;</p>	<p>- розвиток читацького інтересу, допитливості; - формування та розвиток техніки читання, навички читання мовчки; - формування вміння оцінювати вчинки героїв творів та персонажів, наслідки цих вчинків.</p>

<p>«Зустріч» (з народних переказів про Устима Кармелюка) Анатолій Лотоцький «Малий Тарас чумакує» За Оксаною Іваненко «Тарас у наймах».</p>	<p>персонажу); - зіставлення з ілюстраціями, назвою розділу.</p>	<p>- з допомогою вчителя знаходить у тексті пояснення ознак певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики; зачитує їх.</p>	
<p>« Про добро і добрі справи»</p>			
<p>Що таке добро і в чому воно виявляється. Виховання добру в колі рідних людей. Справжнє та хибне розуміння добра. Прояви добра в ставленні людей один до одного, в поступках дітей та дорослих. Микола Сингаївський «Дош із краплі починається», Василь Сухомлинський «Який слід повинна людина залишати на Землі?», Анатолій Костецький «Як захочеш – буде все», Тетяна Полякова «Дівчинка, яка постраждала за правду», Гнат Майстренко «Добре серце», Валентин Бичко «Дівчинка йде серед ночі»,</p>	<p>- читання вголос (із дотриманням інтонації); - вибіркоче читання; - самостійне читання; - стислий переказ частин тексту - формулювання запитань з метою уточнення змісту твору; - читання уривків текстів за особами; - відповіді на запитання за змістом тексту; - характеристика дійових осіб (назва дійової особи, її</p>	<p>Учень/учениця: - з допомогою вчителя розуміє та відтворює зміст художнього тексту, встановлює власне ставлення до нього; - висловлює судження про актуальність художнього тексту; - відповідає на запитання за змістом художнього тексту; - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті); - формулює запитання, щоб уточнити розуміння художнього тексту; - переносить зміст прочитаного на</p>	<p>- формування позитивних моральних якостей на прикладах вчинків героїв (персонажів) творів; - розвиток пізнавальної діяльності (уваги, сприймання, пам'яті, мислення); - формування та корекція умінь діалогічного і монологічного мовлення; уточнення та збагачення словникового запасу словами з текстів творів; - стимулювання бажання до усного ілюстрування</p>

<p>Василь Сухомлинський «Боя – людина», Олександр Кониський «Знахідка», За Всеволодом Нестайком «Чи роблять так друзі?», Грицько Бойко «Сашко», Василь Сухомлинський «Найкрасивіше і найпотворніше», Євген Гуцало «Рятівник», Ярослав Стельмах «Санчата».</p>	<p>вчинки, особисте ставлення до персонажу); - зіставлення з ілюстраціями, назвою розділу;</p>	<p>власну поведінку, діяльність; - з допомогою вчителя висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним/почутим; - сприймає та намагається осмислити цінності, актуалізовані в текстах;</p>	<p>епізодів твору; - формування оцінного ставлення до прочитаного (зображених подій, вчинків героїв); стимулювання бажання висловити враження від прочитаних творів;</p>
<p>Добро і добрі справи людини у взаємодії з природою.</p> <p>Євген Гуцало «Зайці», Остап Вишня «Фазани», Дмитро Павличко «Мрія», Петро Дудочкін «Тетеряча тривога».</p>	<p>- читання вголос і мовчки; - читання в особах; - відповіді на запитання за змістом тексту; - використання цитат із тексту при створенні висловлювань за змістом твору, зачитування уривків; - складання висловлювань про</p>	<p>Учень/учениця: - розуміє та відтворює зміст тексту, висловлює власне ставлення до прочитаного, почутого; - з допомогою вчителя знаходить у тексті пояснення ознак певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики; зачитує їх. - розповідає про те, як розпочалися описані у творі події і чим закінчилися; (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих</p>	<p>- формування уявлення про цілісність прочитаного твору, його основну думку; - формування вміння висловлювати власне ставлення до прочитаного; - збагачення активного словника лексиною прочитаних творів;</p>

	<p>ситуації з власного досвіду (за змістом прочитаного);</p> <ul style="list-style-type: none"> - складання плану до тексту; - переказ тексту за складеним планом; 	<p>висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті);</p>	
<p>Вияв у казках, піснях, загадках спостережливості про сутність добрих справ, народної мудрості про добро та людяність.</p> <p>Ігор Калинець «Про що розповіли незабудки» (казка) Олена Пчілка «У пригоді» (казка) «Два півники» (українська дитяча пісенька) Прислів'я, приказки, скоромовки про добро і зло</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (із дотриманням інтонації); - читання хором, ланцюжком; - характеристика дійових осіб (назва дійової особи, її вчинки, особисте ставлення до персонажу); - створення усних висловлювань за типом «продовж речення». - переказування епізодів твору; 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за питаннями вчителя називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя); - розуміє зв'язок заголовка зі змістом твору, його основною думкою (з допомогою вчителя); (*намагається зрозуміти); - з допомогою вчителя формулює тему та основну думку художнього твору - з допомогою вчителя пробує переказувати окремі епізоди твору зі зміненою формою викладу (заміна діалогу розповіддю від першої особи однини) *з допомогою. - називає героїв казок; з допомогою вчителя пояснює, якими рисами наділені позитивні і негативні герої; 	<ul style="list-style-type: none"> - формування інтересу до читання, казок, прислів'їв та приказок; - виховання бажання читати, відтворювати зміст прочитаного; - формування уяви, умінь наочно-образного мислення - формування вміння орієнтуватися у колі, тематиці та окремих жанрах дитячого читання; - розвиток здатності розуміти морально-етичний зміст творів;

		<p>(*з допомогою вчителя називає героїв казок);</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається дати оцінку оцінку поведінки, вчинків персонажів (з допомогою запитань учителя); - з допомогою вчителя робить висновок, що добро у казках перемагає зло; - з допомогою вчителя визначає жанр твору (казка, прислів'я приказка, скоромовка); 	
<p>Повчальна мудрість байки в розумінні добра та добрих справ</p> <p>Григорій Сковорода «Дві курки» (байка) Леонід Глібов «Чиж та голуб» (байка)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виразне читання вголос; - ритмічне читання; - читання в особах; - пояснення значення вжитих у текстах слів, виразів. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про жанрові особливості байки (без визначення поняття) як невеликого, здебільшого віршованого твору, де в алегоричній формі висміюються негативні риси характеру, вчинки людей; - з допомогою вчителя виявляє і відтворює алегоричний зміст байки, називає героїв байок, (*повторює за вчителем). 	<ul style="list-style-type: none"> - формування інтересу до читання байок - виховання позитивних рис особистості учня засобами художньої літератури; - формування основ культури поведінки.
«Читай і пізнавай рідну природу»			
<p>Народні прикмети, що сформувався на основі спостережень за природою.</p> <p>Анатолій Давидов</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (із дотриманням інтонації); - вибіркоче читання; 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разом із учителем визначає та називає основні теми оповідань, віршів, які вивчалися; 	<ul style="list-style-type: none"> - набуття досвіду читацької та комунікативної діяльності;

<p>«Метеорологи». Буяння природи завдяки щирій праці та доброті людини</p> <p>Олександр Довженко «Матусин огород» (уривок із повісті «зачарована Десна»)</p> <p>Цікаві та пізнавальні історії про життя, поведінку тварин, птахів.</p> <p>Майк Йогансен «Собака, що лазив на дерево», «Кіт Чудило», Віктор Терен «Мурахи й кабани», Дмитро Прилюк «Голубина пошта», Василь Земляк «Ластів'яче гніздо», Валерія Іваненко «Кажан», Юрій Ярмиш «Лебедина казка», Переказ Ані Миколаєвої «Чому папуги мають барвисте пір'я» (легенда), Анатолій Давидов «На пасіці», Катря Гриневичева «Як павуки подорожують?». Вияв людиною доброти та турботи до братів наших менших</p> <p>Марійка Підгірянка «На волі» Валентин Бичко</p>	<ul style="list-style-type: none"> - поділ тексту на частини і колективне складання заголовків до них (складання плану до тексту); - стислий переказ тексту за планом; - характеристика дійових осіб (назва дійової особи, її вчинки) - тлумачення слів, висловів; - пошук слів, речень за завданням вчителя, використання їх для 	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя визначає та називає основних героїв (персонажів) оповідань; (*повторює за вчителем); - бере участь у колективному обговоренні змісту прочитаних творів ; - з допомогою вчителя визначає провідну тему твору, *розуміє про що твір (з опорою на ілюстрації); - з допомогою вчителя поділяє текст на частини; бере участь у колективному складанні заголовків до них; - бере участь у колективному складанні плану прочитаного твору; використовує його для переказу змісту; - з допомогою вчителя виділяє у художньому тексті образні вислови, що допомагають глибше, краще уявити картини природи, місце події, зовнішність персонажів, їхні характери, вчинки, стосунки з іншими героями; - відшукує за ілюстраціями або запитаннями окремі слова, місця 	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення навичок сприймання; - формування уявлення про цілісність прочитаного твору, його основну думку; - формування вміння інтонувати власне мовлення, використовувати в ньому засвоєну лексику; - формування вміння висловлювати власне ставлення до прочитаного; - стимулювання читацької діяльності учнів запитаннями і завданнями для вибіркового читання, виконанням завдань підручника тощо; - формування здатності брати участь у колективній діяльності творчого спрямування; - збагачення активного
--	--	---	---

<p>«Лісова перепустка» (уривок) Рослини, які уособлюють красу України, народне ставлення до них. Цілющі та корисні властивості рослин. Збереження та примноження природи.</p> <p>Михайло Яцків «Смерека», Леонід Павленко «Верба», Євген Шморгун «Вербові котики», Віктор Кочевський «Жолуді», Анатолій Давидов «Лісова лілея». Краса та чарівність найбільшої ріки України – могутнього Дніпра.</p> <p>Микола Гоголь «Чудовий Дніпро». Зміни у природі, пов'язані зі зміною пір року. Народно-поетичне оспівування природніх явищ, змалювання картин природи.</p> <p>Валентина Ткаченко «Квітень», Микола Сингаївський «Вийшов травень з лісу», Юрій Старостенко «Червень»,</p>	<p>створення власних висловлювань;</p> <ul style="list-style-type: none"> - читання мовчки, пошепки; - читання ланцюжком; - читання із завданням; - читання в особах; - складання плану до твору; - переказ за планом (з допомогою вчителя); - пошук слів, речень за завданням вчителя; - вибіркоче читання*; - зачитування уривків тексту; - бесіда за змістом прочитаного тексту; - формулювання 	<p>тексту (з допомогою вчителя);</p> <ul style="list-style-type: none"> - з незначною допомогою вчителя знаходить відповідний абзац; - *за питаннями та з допомогою вчителя дає пояснення до ілюстрацій; - називає дійових осіб прочитаного твору, їх вчинки (за питаннями вчителя); (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); - під керівництвом учителя звертає увагу на образність і точність мови автора; - з допомогою вчителя намагається проектувати ситуацію на власну поведінку. 	<p>словника лексикою прочитаних творів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток уміння відчувати красу образних слів; - формування вміння встановлювати предметні та просторові зв'язки між описаними фактами, подіями (відповіді на запитання: що робить? куди? де? звідки? та ін.); - формування уміння сприймати та розуміти художню образність слова; - розвиток уміння виявляти почуття задоволення, захоплення, здивування, радості, співчуття від почутого чи прочитаного; - формування осмисленого розуміння слів у тексті на основі
--	---	---	---

<p>Ліна Костенко «Сунічки», Микола Сингаївський «На врожай», «Три товариші» (українська народна пісня), Григорій Усач «Де сходяться осінь і літо?»», Олександр Олесь «Степ».</p>	<p>запитань за змістом прочитаного; - складання висловлювань за змістом прочитаного тексту (з власного досвіду).</p>		<p>розвитку, збагачення і конкретизації предметних та образних уявлень.</p>
<p>«Весна іде, красу несе»</p>			
<p>Весняні звичаї і обряди українців. Українські веснянки, співанки, скоромовки. За Василем Скуратівським «Благослови, мати, весну зустрічати», Марія Людкевич «Зелена казка весни». Прикмети весняної погоди в приказках</p>	<p>- читання вголос, мовчки; - читання ланцюжком; - вибіркоче читання; - зачитування уривків твору, пошук слів, речень за завданням вчителя, - складання висловлювань за змістом прочитаного тексту (з власного досвіду); - вивчення веснянки</p>	<p>Учень/учениця: - називає (без визначення поняття) жанр прочитаного твору (веснянка, скоромовка, приказка, вірш, оповідання); (*з допомогою вчителя); - відповідає на запитання до змісту твору; - знає напам'ять веснянку, скоромовку, приказку (залежно від можливостей учня), декламує їх напам'ять;; - знає, шанує традиції свого народу</p>	<p>- набуття досвіду читацької та комунікативної діяльності; - удосконалення техніки читання; - розвиток пізнавальної діяльності; - удосконалення навичок сприймання; - виховання шанобливого ставлення до рідної мови, культури, традицій і звичаїв.</p>

	(уривку) напам'ять.		
<p>Українські письменники про події в природі, що відбуваються навесні. Вадим Чухліб «Журавлі-веселики», Володимир Коломієць «Весняночка», Євген Шморгун «Оповідання про весну», Олена Пчілка «До діточок», Михайло Стельмах «Гуси-лебеді летять», Віктор Близнець «Бусько й бусиха»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання мовчки, вголос; - читання в особах, - вибіркоче читання, складання плану до прочитаного тексту, - переказ за планом; - бесіда за змістом твору; - висловлювання міркувань та суджень до прочитаного з використанням лексики твору. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за питаннями вчителя називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя) - разом із учителем визначає тему та основну думку прочитаного твору; - разом з учителем визначає причинно – наслідкові та часові зв'язки між описуваними подіями і вчинками дійових осіб; - з допомогою вчителя знаходить у тексті пояснення ознак певних подій, явищ, персонажів із метою їх характеристики; зачитує їх. 	<ul style="list-style-type: none"> - формування самостійного зв'язного розгорнутого висловлювання; - формування здатності поєднувати образи предметів зі словами, що означають їх назви; - розвиток уміння відчувати красу образних слів; - формування вміння висловлювати власне ставлення до прочитаного; - збагачення активного словника лексиною прочитаних творів

<p>Поетичні твори про найдорожчу красу – красу матері і дитини.</p> <p>Катерина Перелісна «Уклонюся!»</p> <p>Василь Симоненко «Матері» «Спало дитя, спати буде» (колискова пісня)</p> <p>Володимир Лучук «Тільки мама»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (із дотриманням інтонації); - читання в особах; - ритмічне читання - вивчення вірша напам'ять; 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разом із учителем визначає та називає тему віршів, які вивчаються; - з допомогою вчителя знаходить у тексті слова, вислови, речення, які розкривають тему та основну думку твору, підтверджують висловлену думку; - з незначною допомогою вчителя знаходить відповідний абзац; - під керівництвом учителя звертає увагу на образність і точність мови автора. 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток граматично і орфоепічно правильного мовлення на основі прочитаного тексту; - стимулювання здатності учнів до вияву позитивних емоцій від прочитаного тексту; - формування поетичного слуху, запам'ятовування;
«Подорож до казки»			
<p>Казки народні та літературні (загальне поняття)</p> <p>Казки про тварин, чарівні, соціально-побутові.</p> <p>Особливий характер вимислу та фантазії чарівних казок.</p> <p>Відображення народного побуту в соціально-побутових казках.</p> <p>Герої (персонажі) казки, їхні характери, вчинки, мотиви поведінки. Добро і зло в казці.</p> <p>Українські народні казки:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання мовчки, вголос (з дотриманням інтонації); - читання ланцюжком; - читання в особах; - пошук слів, речень за завданням вчителя; - бесіда за змістом твору; 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про основні ознаки чарівних казок, з допомогою вчителя називає їх (зачаровані, незвичайні предмети, істоти, дивовижні перетворення, надзвичайна сила героїв та ін.); (*має уявлення); - має уявлення про соціально-побутові казки та казки про тварин (відображення народного побуту, особливості мови та ін.); 	<ul style="list-style-type: none"> - формування осмисленого розуміння слів у тексті; - розвиток граматично і орфоепічно правильного мовлення на основі прочитаного тексту; - розвиток логічного мислення; - розвиток здатності розуміти морально-

<p>«Нехайло», «Кобиляча голова», «Чоловік та лев», «Лісові побратими», «Пан Коцький», «Як Квітень до Березня в гості їздив», «Гаманець».</p> <p>Літературні казки: Іван Липа «Казка про Максима», Ірина Калинець «Лелека і Синій Хмар», Іван Франко «Лисичка і журавель», Олена Пчілка «Журавель та Чапля».</p>	<ul style="list-style-type: none"> - характеристика дійових осіб (назва дійової особи, її вчинки); - складання плану за змістом казки; - переказ за складеним чи поданим планом; 	<ul style="list-style-type: none"> - називає героїв, персонажів казок; з допомогою вчителя пояснює, якими рисами наділені позитивні і негативні герої; (*з допомогою вчителя називає героїв казок); - разом із учителем з'ясовує мотиви вчинків дійових осіб, намагається дати оцінку поведінки, вчинків персонажів (з допомогою запитань учителя); - з допомогою вчителя робить висновок, що добро у казках перемагає зло; - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; - з допомогою вчителя поділяє текст на частини; бере участь у колективному складанні плану прочитаного твору, використовує його для переказу змісту; 	<p>етичний зміст творів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стимулювання мовленнєвої активності; - формування вміння встановлювати часові та причинно-наслідкові зв'язки на основі прочитаного; - стимулювання здатності учнів до вияву позитивних емоцій від прочитаного тексту;
«Світ цікавої інформації»			
<p>Тексти про відкриття та винаходи в науці, техніці, електроніці та їх значення для людини:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос, мовчки; - вибіркоче читання; - відповіді на 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - *має уявлення про різні види й типи видань (книжка, журнал, газета); - самостійно читає й усвідомлює зміст 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток читацького інтересу та пізнавальної діяльності; - удосконалення навичок

<p><u>З дитячої енциклопедії:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - про сучасні автомобілі, літаки, роботів, побутову техніку; - про телефони, інтернет та можливості комп'ютерів; - про корисні продукти та їх цілющі властивості; - про космос та українського космонавта Леоніда Каденюка. 	<p>запитання до прочитаного тексту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснення значення вжитих у текстах слів, виразів; - пошук слів, речень за завданням вчителя; - переказ змісту. 	<p>тексту; (*читає короткі доступні тексти, залежно від можливостей);</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє інтерес до читання (слухання); - з допомогою вчителя визначає провідну тему тексту, *розуміє про що текст (з опорою на ілюстрації); - за питаннями та з допомогою вчителя дає пояснення до ілюстрацій; - з допомогою вчителя формулює запитання до тексту; будує простий діалог; (*відповідає на запитання до тексту, під керівництвом учителя бере участь у діалозі після попередньої підготовки). 	<p>сприймання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток розуміння змісту тексту, малюнка, ілюстрації; - формування мисленнєвих операцій аналізу, порівняння, зіставлення, узагальнення; - стимулювання читацької діяльності учнів запитаннями і завданнями для вибіркового читання, виконання завдань підручника тощо;
<p>Робота з дитячою книжкою, робота з інформацією. Позакласне читання (протягом року)</p>			
<p>Для позакласного читання: <u>Вірші:</u> Роман Купчинський «Мій край», Володимир Сосюра «Учитель», Володимир Лучук «Мак», Іван Малкович «Хованка»,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне ознайомлення з новим текстом, новою книжкою; - визначення орієнтовного змісту з опорою на всі складники 	<p>- Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - *має уявлення про різні види й типи видань (книжка, журнал, газета); - уміє розрізняти та знає призначення структурних елементів художньої книжки: обкладинка, ілюстрація, зміст, сторінка, назва твору; (*з допомогою вчителя); 	<ul style="list-style-type: none"> - формування навичок читацької діяльності, уміння сприймати книжку як джерело поповнення знань; - формування та розвиток техніки читання; навички читання

<p>Марійка Підгірянка «Співанка про місяці», Анатолій Костецький «Канікули».</p> <p><u>Оповідання:</u> Олесь Гончар «Яблука на стовпцях», Євген Гуцало «Хліб від зайця», Василь Шкляр «Черешня в житті», Анатолій Дімаров «Для чого людині серце», Лариса Письменна «Черемшина», Олександр Копиленко «Дивовижна дружба», Наталя Забіла «Улюблена лялька», Оксана Іваненко «Сороки»</p> <p><u>Веснянки:</u> «Благослови, мати», «Ти, зозуленько сива». Василь Марсюк «Колискова».</p> <p><u>Лічилки</u> Наталя Забіла «Лічилочка», Самуїл Маршак «Від 1 до 10», Віктор Кордун «Пісенька-лічилка».</p>	<p>позатекстової інформації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - читання, усвідомлення фактичного змісту творів різних жанрів; - визначення теми твору; - пошук потрібного тексту у відповідному розділі підручника, потрібної книжки у шкільній бібліотеці; - орієнтування у світі дитячих книжок; - колективне обговорення прочитаних творів (уміння висловлювати думки та міркування щодо змісту прочитаного твору, слухати думки, міркування 	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя визначає орієнтовний зміст книжки (про що книжка?) з опорою на всі складники позатекстової інформації; (*повторює за вчителем); - самостійно читає й усвідомлює зміст доступних дитячих творів; (*читає короткі доступні тексти, залежно від можливостей учня); - *виявляє інтерес до читання (слухання); - з допомогою вчителя визначає провідну тему твору, *розуміє про що твір (з опорою на ілюстрації); - *за питаннями та з допомогою вчителя дає пояснення до ілюстрацій; - називає дійових осіб прочитаного твору, їх вчинки (за питаннями вчителя); (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); - *разом з учителем розрізняє та називає головного і другорядних персонажів про-читаного твору; - *за завданням та з допомогою вчителя знаходить потрібну книжку, сторінку, ілюстрацію тощо; 	<p>мовчки;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток активного словника та усного зв'язного мовлення; - розвиток розуміння змісту тексту, малюнка, ілюстрації; - формування вміння виконувати операції аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, порівняння, класифікації з одиницями різних мовних рівнів; - розвиток пізнавальних інтересів, допитливості; - розвиток читацького інтересу; - формування умінь емоційно сприймати та реагувати на зміст прочитаного, виявляти та висловлювати свої почуття; - формування навичок
---	--	---	---

<p><u>Казки:</u> Леся Українка «Біда навчить», Володимир Лучук «Пригода з хвостиком» (за американською казкою) Ганс Крістіан Андерсен «Гидке каченя» (скорочено) Юрій Ярмаш «Паличка-рятівниця».</p>	<p>однолітків, із повагою ставитись до міркувань, суджень, які не збігаються із власними; бути толерантними під час діалогу, колективної дискусії та ін.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - за завданням та з допомогою вчителя (бібліотекаря) добирає дитячі книжки у відкритому фонді бібліотеки; - бере участь у колективному обговоренні змісту прочитаних творів; - під контролем учителя намагається поводитися культурно під час обговорення (спокійно слухати, висловлюватися). - дотримується гігієнічних правил у роботі з книжкою; (*з допомогою вчителя) 	<p>дотримання режиму зорового навантаження;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування вміння користуватися шкільною бібліотекою; - виховання культури читання та поводження з книгою.
<p>Формування і розвиток навички читання (протягом року)</p>			
<p><i>Спосіб читання</i></p> <p><i>Темп (швидкість) читання</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - свідоме читання вголос цілими словами з переходом до фразового читання (залежно від мовленнєвих можливостей учня). - читання тихо та мовчки доступних за змістом текстів; 	<ul style="list-style-type: none"> - Учень/учениця: - читає вголос цілими словами з поступовим переходом до фразового читання доступні за змістом тексти (після опрацювання з учителем); (*читає по складах слова, прості речення); - *читає тихо та мовчки знайомі за змістом тексти; - читає у достатньому (доступному для кожного) темпі, який дає 	<ul style="list-style-type: none"> - коригування недоліків мовлення; - досягнення правильної вимови звуків рідної мови в словах і фразах; - розвиток зорового сприймання під час читання; - розвиток дикції на основі розвитку рухливості

<p><i>Правильність читання</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - дотримання необхідного темпу читання вголос (нормально, повільно); - звукова культура мовлення: звуковимова, дикція, плавне дихання, гучність голосу, наголошування слів; 	<ul style="list-style-type: none"> можливість зрозуміти зміст твору; (*читає по складах у повільному темпі); - регулює темп читання (з допомогою вчителя), залежно від жанрової специфіки твору; - *відповідно до мовленнєвих можливостей правильно вимовляє звуки в словах під час читання та відповідей на запитання; - читає розбірливо (відповідно до мовленнєвих можливостей), достатньо гучно; 	<ul style="list-style-type: none"> артикуляційного апарату, плавного дихання, гучності голосу; - формування правильної орфоепічної вимови слів та правильного їх наголошування під час читання; - формування навичок самоконтролю читання та власного мовлення;
<p><i>Усвідомленість читання</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - дотримання словесного наголосу - пряме і переносне значення слів; - усвідомлення смислових зв'язків між словами в реченні, між реченнями, частинами тексту, окремими епізодами, висловами та 	<ul style="list-style-type: none"> - правильно наголошує слова під час читання (за нагадуванням учителя); (*під контролем учителя); - дотримується словесного наголосу під час читання; - з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів і висловів, вжитих у тексті; - розуміє значення слів у тексті (пряме й переносне), з допомогою вчителя пояснює їх значення; - *розуміє ситуацію, описану в прочитаному творі; - за питаннями вчителя правильно 	<ul style="list-style-type: none"> - формування уміння уповільнювати та прискорювати темп читання; - формування усвідомленості читання на основі уміння аналізувати, визначати спільне, схоже та відмінне у предметах, подіях, якостях, явищах за прочитаним; - розвиток, збагачення і конкретизація предметних та образних

<p>Виразність читання</p>	<p>ілюстраціями, послідовності розгортання подій у творі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дійові особи твору, їхні вчинки; - дотримання розділових знаків, логічних пауз і наголосів, потрібної інтонації під час читання (початок і кінець речення, паузи між реченнями та в середині речення, обумовлені розділовими знаками). 	<p>називає дійових осіб прочитаного твору, їхні вчинки; (*з допомогою вчителя);</p> <ul style="list-style-type: none"> - *визначає послідовність подій (з допомогою вчителя, за допомогою малюнків); - разом з учителем визначає причинно – наслідкові та часові зв'язки між описуваними подіями і вчинками дійових осіб; - за суттєвої допомоги вчителя оцінює вчинки головних дійових осіб твору; - висловлює своє ставлення до описуваних подій (вчинків дійових осіб); (*робить спроби з допомогою вчителя); - дотримується пауз між реченнями; (*під контролем учителя); - *за нагадуванням учителя дотримується пауз в середині речення, обумовлених розділовими знаками; - *з допомогою вчителя дотримується розділових знаків і потрібної інтонації під час читання; - практично намагається 	<p>уявлень;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування та розвиток смислового розуміння слів у тексті; - виховання вміння відчувати емоційний настрій твору, емоційно реагувати на зміст, виявляти свої почуття; - формування вміння обирати, користуватися мовленнєвими, інтонаційними та немовними засобами виразності (паузи, логічні наголоси, обирати темп читання, інтонацію, та змінювати їх залежно від розділових знаків та змісту).
----------------------------------	---	--	---

		<p>дотримуватися логічних пауз і наголосів після нагадування учителя;</p> <p>- наслідуючи вчителя, намагається регулювати темп читання, гучність голосу, тон залежно від змісту та жанрової специфіки твору.</p>	
<p>Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного (протягом року)</p>			
<p>Оповідання, вірші, байки, казки народні та літературні.</p>	<p>- словесне малювання, ілюстрування прочитаного,</p> <p>- творчий переказ,</p> <p>- читання за ролями, інсценізація,</p> <p>- доповнення прозових творів,</p> <p>- складання з допомогою вчителя казок, небилиць (з використанням комплексного впливу мистецтв різних видів: художнє слово, живопис, музика);</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>- з допомогою вчителя виконує творчі види завдань до прочитаного (доповнення, певні зміни тексту, придумування кінцівки тощо);</p> <p>- робить ілюстрації до частин прочитаного (*з допомогою вчителя);</p> <p>- переказує окремі епізоди твору зі зміненою формою викладу (заміна діалогу розповіддю від першої особи однини, третьої особи однини);</p> <p>- робить спроби ілюструвати певний епізод твору (словесне малювання);</p> <p>- разом із учителем складає невеликі казки, загадки;</p> <p>- бере участь в інсценізації епізодів з прочитаних творів; життєвих</p>	<p>- розвиток логічного мислення, навичок міркування;</p> <p>- розвиток уяви;</p> <p>- формування розумових операцій аналізу, порівняння, зіставлення, узагальнення;</p> <p>- формування здатності ініціювати словесну взаємодію;</p> <p>- формування інтонаційно (мімічно) виразного монологічного та діалогічного мовлення;</p> <p>- виховання емоційного ставлення до дійсності.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - читання діалогів за особами, ролями; - інсценізація епізодів із прочитаних творів. 	<p>ситуацій, близьких за змістом до творів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою та за наслідуванням учителя передає голосом, природними жестами, мімікою, ходюю характер персонажів твору. 	
--	---	--	--

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
6 клас

Основна частина

Пропонований зміст	Види		Напрями корекційно-
---------------------------	-------------	--	----------------------------

навчального матеріалу	навчальної діяльності	Очікувані результати навчання	розвиткової роботи
Коло читання			
«Осінь настала, до школи пора»			
<p>Художні тексти про школу, про навчання, про цінності, які формуються під час шкільного навчання.</p> <p>Павло Грабовський «До школи», За Аллою Коваль «Урок розпочинається» (Уривок), Євген Пермяк «Хто?», Василь Сухомлинський «Найкраща лінійка», «Я хочу сказати своє слово...», За Іваном Цюпою «Лист батька», Андрій Малишко «Буду я навчатись мови золотої...»</p> <p>Поетичні образи осені у віршах українських поетів.</p> <p>Павло Грабовський «Осінь» (Уривок), Анатолій Качан «Дошова осінь», «Крилате насіння», Ліна Костенко «Здивовані квіти», «Красива осінь»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання мовчки, вголос; - пошук та читання слів, речень за завданням вчителя; - відповіді на запитання до прочитаного тексту; - читання в особах; - вибіркоче читання, - зачитування уривків; - складання описів (усно); - виразне читання. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про назву та автора твору; про те, як пов'язані автор-твір; - *має уявлення про текст, заголовок; - за питаннями вчителя називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя); - визначає (*з допомогою вчителя) про кого або про що йдеться у творі, тему та основну думку прочитаного твору; - визначає і називає головних дійових осіб прочитаного твору, їхні вчинки (за питаннями вчителя); (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); - розуміє основний смисл описаних фактів, подій, вчинків персонажів; - разом з учителем називає послідовність описаних подій, 	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення навичок читання; - формування усвідомленості читання на основі уміння аналізувати, визначати спільне, схоже та відмінне у предметах, подіях, якостях, явищах за прочитаним; - формування вміння робити висновки з прочитаного; - формування уявлення про цілісність прочитаного твору, його основну думку; - виховання вміння відчувати емоційний настрій твору, емоційно реагувати на зміст прослуханого, виявляти свої почуття;

<p>вишиває клени...», «Вже брами літа закриває осінь...»</p>		<p>встановлює часові та причинно-наслідкові зв'язки між подіями; (*робить спроби з допомогою вчителя);</p> <p>- з допомогою вчителя знаходить слова і вислови, що характеризують персонажів (героїв) твору, їхню поведінку; події, місце і час подій;</p> <p>- за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті);</p> <p>- з допомогою вчителя знаходить у тексті влучні слова та вислови, які характеризують картини природи; (*з допомогою вчителя знаходить образні слова, що їх характеризують).</p>	<p>- розвиток уміння відчувати красу образних слів.</p>
<p>«Давно це діялося»</p>			
<p>Вірші про Україну – славу землю батьків наших. Роман Завадович «Наша Батьківщина», Антоніна Литвин «Вставало сонце з-за Дніпра».</p>	<p>- пояснення значення вжитих у текстах слів, виразів;</p> <p>- бесіда за змістом прочитаного;</p> <p>- пошук слів, речень</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>- за питаннями вчителя називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя);</p> <p>- розуміє основний смисл описаних</p>	<p>- стимулювання читацького інтересу;</p> <p>- розвиток здатності до усвідомленого читання (слухання);</p> <p>- розширення</p>

<p>Українське село часів кріпацтва в книгах українських письменників. Оповідання з книги Дмитра Красицького «Дитинство Тараса»: «Катерина малювала півники», «Золоті в тебе пальчики». Оксана Іваненко «Чабан, маляр, кухар» (скорочений уривок із книги «Тарасові шляхи»)</p>	<p>за завданням вчителя, використання їх при створенні власних висловлювань;</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання цитат із тексту при створенні висловлювань за змістом твору, зачитування уривків; - переказ змісту; - тлумачення нових та маловідомих слів. 	<p>фактів, подій, вчинків персонажів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів і висловів, вжитих у тексті; - знає деякі факти про Т.Г. Шевченка як письменника, про його дитинство. - з допомогою вчителя визначає та називає основних героїв (персонажів) оповідань; (*повторює за вчителем); називає основні теми оповідань; - намагається дати оцінку поведінки, вчинків персонажів (з допомогою запитань учителя); - під керівництвом учителя звертає увагу на образність і точність мови автора. 	<p>словникового запасу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховання шанобливого ставлення до рідної мови, народної культури, традицій і звичаїв.
«Мій чудовий край – Україна»			
<p>Мінливість та краса української природи. Зображення гармонії в співіснуванні людей та природи. Милування розкішною природою України. Степан Васильченко «Україна...» (уривок з оповідання «В бур'янах»),</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (з дотриманням інтонації); - виразне читання; - ритмізоване читання; - пошук та читання слів, речень, абзаців 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя); - разом із учителем визначає тему та основну думку прочитаного твору; - з допомогою вчителя виділяє у художньому тексті образні вислови, 	<ul style="list-style-type: none"> - стимулювання читацької діяльності учнів; - розвиток розуміння змісту тексту; - розвиток активного словника та усного зв'язного мовлення;

<p>Тарас Шевченко «Тече вода з-під явора...», «Світає, край неба палає...» (уривок з поеми «Сон»), «Зацвіла в долині...» (уривок), «За сонцем хмаронька пливе...», «Село! І серце одпочине...» (Уривок із поеми «Княжна»). Леся Українка «На зеленому горбочку...», «Літо краснеє минуло...» Олександр Олесь «Серед краси», «Білі гуси летять над лугами...», «Все навколо зеленіє...» Любов до рідного краю, до Батьківщини. Розуміння своєї належності до території, на якій проживаєш. Важливість для людини жити на рідній землі.</p> <p>Надія Красоткіна «Люби свій край», Віктор Терен «Не забудь!», Василь Сухомлинський «Я був на далекій чужині...», Василь Сухомлинський «Ластівка над вікном», Марко Лукинюк «Україні»,</p>	<p>за завданням вчителя; - з'ясування значення слів і висловів у текстах; - спостереження за мовою віршів; - практичне ознайомлення із засобами художньої виразності в тексті твору (без уживання терміна): епітет, порівняння, гіпербола). Їх роль у тексті; - відшукування у тексті образних слів і висловів, які характеризують дійових осіб, події, картини природи; - усні відповіді на запитання вчителя та запитання (завдання) методичного</p>	<p>що допомагають глибше, краще увидіти картини природи, місце події; - проявляє емоційне ставлення до поетичних описів української природи; - за допомогою вчителя знаходить вжиті в текстах засоби поетичної виразності (пестливі слова, порівняння); - намагається відповідати точно і змістовно на запитання, вміщені в підручнику (*з допомогою); - під контролем вчителя використовує лексику твору для усного опису подій, зображених у ньому; - за допомогою вчителя використовує для переказу вдалі вислови зі змісту твору; намагається зв'язно висловлюватися для передачі своїх вражень від прочитаного (*з допомогою); - називає (без визначення поняття) жанр прочитаного твору (*повторює за вчителем); - з допомогою вчителя звертає увагу на основні ознаки вірша (графічна</p>	<p>- розвиток уяви; - формування уміння сприймати та розуміти художню образність слова; - формування поетичного слуху, запам'ятовування; - стимулювання здатності учнів до вияву позитивних емоцій від прочитаного тексту; - розвиток пізнавальних інтересів, допитливості; - стимулювання читацької діяльності учнів запитаннями і завданнями для вибіркового читання, виконанням завдань підручника тощо; - формування умінь емоційно сприймати та реагувати на зміст прочитаного, виявляти та висловлювати свої почуття.</p>
--	--	--	---

<p>За Надією Красоткіною «До тебе, рідна Україно, я серцем лину», Лідія Компанієць «Найкраща в цілм світі».</p> <p>Мова як найвища цінність та ознака народу. Важливість навчання рідній мові.</p> <p>Віктор Терен «Рідна мова» За Аллою Коваль «Рідна мова» (Скорочено).</p> <p>Державні символи України. Символіка кольорів українського прапора. Павло Дубів «Прапор України», «Державний гімн України» - величальна пісня на честь держави.</p> <p>Народні символи України – скарб українського народу. Народне світосприйняття у звичаях, традиціях.</p> <p>Леся Храплива «Народний одяг», За Ольгою Кириченко «Український віночок», Василь Сухомлинський</p>	<p>апарату підручника; - вивчення 3-4-х віршів напам'ять.</p>	<p>форма тексту, наявність ритму, поділ на строфи – без вживання термінів);</p> <p>- знає про Т. Г. Шевченка, Лесю Українку, Олександра Олеся як українських поетів; - намагається висловлюватися зв'язно для передачі вражень від прочитаного (*з допомогою); - за завданням та з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів, вжитих у тексті, та окремих висловів; (*розуміє значення загальноживаних слів і висловів у доступному тексті) - з допомогою вчителя орієнтується в тексті, знаходить відповідний абзац, речення, слова.</p>	
---	--	---	--

<p>«Верба – мов дівчина золотокоса». Жанр твору (практично): вірш, загадка, швидкомова, казка, оповідання.</p>			
«Скільки днів – стільки свят»			
<p>Різдвяно-новорічні обряди і дійства. Колядки, щедрівки, засівальні в національних традиціях та звичаях українців. За Василем Скуратівським «Про Новий рік», Дмитро Білоус «Колядник», Щедрівки, засівальні. Іван Малкович «Золотий павучок» (скорочено).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос; - ритмічне читання хором; - декламування; - з'ясування значення слів і висловів у текстах; - відшукування у тексті слів і висловів (за поставленим завданням); - вивчення щедрівки напам'ять. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - читає з потрібною інтонацією колядки, щедрівки; - розуміє настрій, з яким декламують (виконують) колядки, щедрівки, засівальні; - розуміє цінність національних традицій та обрядів; - проявляє емоційне ставлення до змісту творів. 	<ul style="list-style-type: none"> - Формування шанобливого ставлення до рідної мови, народної культури, - збагачення емоційно - естетичного досвіду - виховання інтересу до календарно – обрядових пісень, поваги до народних традицій.
«Будьмо справжніми людьми»			

<p>Василь Сухомлинський «Іменинний обід», «Важко бути людиною». Ставлення «справжньої людини» до близьких та рідних людей. Людяність та вдячність на противагу нечемній поведінці.</p> <p>Іван Білий «Ожеледь на дорозі». Уміння розуміти та відчувати іншого.</p> <p>Леонід Глібов «Ластівка і Шуліка». Повчальний зміст байки. Особливості поетичної мови твору.</p> <p>«Добрі брати» (Казка). Турбота рідних людей одне про одного.</p> <p>За Всеволодом Нестайком «Макароніна», «Вовка Онищенко». (Скорочені уривки із повісті «Одиниця з обманом»), «П'ятірка з хвостиком»,</p> <p>Анатолій Дімаров «Урок», Микола Петренко «Мишко», Дмитро Білоус «Клумачний словник». Важливість періоду шкільного</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (з дотриманням інтонації), мовчки; - читання ланцюжком; - з'ясування значення слів і висловів у текстах; - усні відповіді на запитання вчителя та запитання(завдання) методичного апарату підручника; - поділ тексту на частини, складання плану; - переказ художнього тексту (частин, фрагментів); - відшукування у тексті слів і висловів (за поставленим завданням); - складання короткої 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається дотримуватися інтонації мовлення під час читання творів (*з допомогою); - розуміє значення слів у тексті (пряме й переносне), з допомогою вчителя пояснює їх значення; - користується тлумачним словничком до художніх текстів; - називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя); - разом із учителем визначає тему та основну думку прочитаного твору; - за питаннями вчителя називає головних героїв твору, їхні вчинки; висловлює власне ставлення до прочитаного (*під керівництвом); - намагається переказувати прочитане; - з допомогою вчителя знаходить слова і вислови, що характеризують персонажів (героїв) твору, їхню поведінку; події, пригоди, що з ними трапилися, місце і час подій; - з допомогою учителя відтворює зміст тексту з використанням вдалих 	<ul style="list-style-type: none"> - формування умінь виділяти тему твору, головних героїв; корекція умінь переказувати прочитане за поданим планом; - формування та розвиток смислового розуміння слів у тексті; - формування уяви, умінь наочно-образного мислення; - збагачення словникового запасу словами, які характеризують зображені у творі події, героїв, місце дії; - формування умінь монологічного мовлення, висловлювання оцінного ставлення до вчинків героїв твору; - виховання позитивних рис особистості, бажання читати художні
---	--	---	--

<p>життя, під час якого формуються важливі людські якості: уміння дружити та підтримувати близьких людей, бути чесним перед іншим та перед самим собою, робити дорослі справи, старанно вчитися.</p> <p>Тема художнього твору. Виділення головних героїв твору. Вчинки героїв.</p>	<p>характеристики персонажів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлювання міркувань з оцінювання вчинків персонажів з використанням слів, фраз, речень із тексту твору. 	<p>висловів, вжитих у творі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається прокоментувати зміст твору; - разом з учителем характеризує вчинки героїв. 	<p>твори.</p>
<p>«Бережімо природу»</p>			
<p>Максим Рильський «Розмова з другом». Замилування голосами та барвами природи, усвідомлення природи як середовища, в якому живе людина.</p> <p>Михайло Слабошпицький «Папуга з осінньої гілки»,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (з дотриманням інтонації), мовчки; - читання ланцюжком; - з'ясування значення слів і висловів у текстах; - усні відповіді на 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається виразно й осмислено читати твори (*з допомогою); - намагається дотримуватися інтонації мовлення під час читання творів (*з допомогою); - визначає тему, головну думку твору; - разом з учителем характеризує вчинки героїв, намагається 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток пізнавальної діяльності (уваги, сприймання, пам'яті, мислення); - корекція емоційно-вольової сфери засобами творів, що вивчаються; - виховання позитивного

<p>Микола Вінграновський «Гусенятко» (Скорочено). Літературні казки як повчальні історії про існування різних відносин у світі тварин, про їх схожість на людські відносини. Використання засобів художньої виразності в художніх текстах: порівняння, епітети, метафори (практичне ознайомлення, без тлумачення термінів).</p> <p>Анатолій Бортняк «Мисливцям», Василь Сухомлинський «Дивний мисливець». Мисливство, яке порушує права тварин на життя, призводить до їх страждань.</p> <p>Микола Колесников «Двічі поливав», Анатолій Бортняк «Зламана гілка», Василь Сухомлинський «Відломлена гілка», За Сименом Жураховичем «Молодий кленок». Спонування до бережливого та люблячого ставлення до дерев,</p>	<p>запитання вчителя та запитання (завдання) методичного апарату підручника;</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлювання міркувань з оцінювання вчинків персонажів; - складання короткої характеристики героїв; - висловлювання міркувань про власне ставлення щодо теми прочитаного твору; - складання висловлювань про власний життєвий досвід відповідно до теми художнього твору; - переказ частин, фрагментів художнього тексту; - відшукування у 	<p>підтверджувати прикладами з творів (*з допомогою)</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє емоційне ставлення до змісту твору та вчинків персонажів; - намагається прокоментувати зміст твору, висловити особисте ставлення до зображуваного (*з допомогою); - разом з учителем пробує проводити аналогії із ситуаціями із життєвого досвіду; - разом з учителем обговорює проблему відповідальності людини за збереження природи; - орієнтується у будові твору, визначає послідовність подій, причинно-наслідкові та часові зв'язки (*з допомогою); - намагається відповідати змістовно і точно на запитання до змісту тексту твору; - уміє знаходити в тексті слова, вислови, речення, що підтверджують висловлену думку (*з допомогою); - пробує переказувати окремі епізоди твору зі зміненою формою викладу 	<p>ставлення до читання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - збагачення лексики новими словами, образними виразами з текстів творів та стимуляція до їх використання у власному мовленні; - формування позитивних моральних якостей на прикладах вчинків героїв (персонажів) творів; - корекція поведінки на прикладах вчинків персонажів творів; - формування оцінного ставлення до прочитаного.
--	---	--	--

<p>кущів, квітів як частини живої природи. Протиставлення корисних та шкідливих вчинків у поведженні людини з ними.</p> <p>Статті із журналів про важливість шанобливого ставлення людини до природи.</p>	<p>тексті слів і висловів (за поставленим завданням).</p>	<p>(заміна діалогу розповіддю від третьої особи однини).</p>	
<p>«Землю красить сонце, а людину – праця»</p>			
<p>Василь Сухомлинський «Легенда про Золоте Зернятко Істини», «Борщ зі скибкою свіжого хліба». Сенс людського життя. Справжня свобода людини – в умінні працювати, будувати щастя для людей. Відповідність назви твору змісту. Повчальний зміст творів. Протиставлення ледарства і працьовитості.</p> <p>Василь Сухомлинський «Скільки ж ранків я проспав!» Уміння бачити красу рідної землі.</p> <p>Віктор Кава «Чого усміхалися шибки»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виразне читання вголос, ритмічне читання; - читання в особах, вибіркоче читання; - визначення теми, основної думки прочитаного твору; - поділ тексту на частини, складання плану тексту, переказ тексту (частин тексту); - бесіда за змістом тексту твору; - з'ясування значення слів і виразів тексту; 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає назву вивченого твору, ім'я та прізвище його автора; (*з допомогою вчителя); - разом із учителем визначає тему та основну думку прочитаного твору; - орієнтується у будові твору, з допомогою вчителя знаходить відповідний абзац, речення, слова; - визначає послідовність подій, причинно-наслідкові та часові зв'язки (*з допомогою); намагається відповідати змістовно і точно на запитання до змісту тексту твору; - намагається висловити міркування до змісту твору; - висловлює особисте оцінювання до ситуацій, описаних в 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток пізнавальної діяльності (уваги, сприймання, пам'яті, мислення); - стимулювання читацької діяльності учнів запитаннями і завданнями для вибіркового читання, виконанням завдань підручника тощо; - збагачення лексики новими словами, образними виразами з текстів творів та стимуляція до їх використання у власному мовленні;

<p>Праця на совість. Втома і щастя від зробленої роботи.</p> <p>Юрій Гойда «Двірники», «Трактористу», «Скляр», «Старий агроном».</p> <p>Євген Летюк «Гончар».</p> <p>Возвеличення людей праці та різних професій. Засоби художньої виразності; емоційно-оцінне ставлення до змісту твору.</p> <p>«Як у дзвіночка з'явився язичок» (казка), «Казка про глину». Справи, які змінюють світ та несуть добро. Зв'язок між казковими подіями і реальним життям.</p> <p>Юрій Ярмиш «Від чого хліб росте». Прислів'я, загадки про працю.</p> <p>Народна мудрість про роль праці для людини.</p> <p>Микола Сингаївський «Матусине щастя»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відшукування у тексті образних слів і висловів, які характеризують дійових осіб, події; - створення власних висловлювань з оцінювання вчинків персонажів з використанням слів, фраз, речень із тексту твору; - створення усних висловлювань за типом «продовж речення». 	<p>творах (*з допомогою);</p> <ul style="list-style-type: none"> - разом з учителем обговорює значення праці для людини та уміння працювати; - з допомогою вчителя знаходить слова і вислови, що характеризують персонажів (героїв) твору, їхню поведінку. 	<ul style="list-style-type: none"> - формування позитивних моральних якостей на прикладах вчинків героїв (персонажів) творів; - корекція поведінки на прикладах вчинків персонажів творів; - формування оцінного ставлення до прочитаного.
<p>«Світ фантазії та пригод»</p>			

<p>Олександр Олесь «Бабусина пригода» (П'єса-казка). Важливість товариських стосунків. Позитивні та негативні герої твору.</p> <p>Всеволод Нестайко «Дивовижні пригоди в лісовій школі» (Уривок). Справжня дружба і взаємодопомога, вміння знаходити вихід зі складних ситуацій. Значення гумору у вирішенні проблем налагодження стосунків.</p> <p>Емма Андрієвська «Казка про яян». Подібність героїв казки та їх вчинків до життєвої поведінки звичайних людей. Приховане порівняння.</p> <p>Цінність казок в їх повчальному та виховному змісті.</p> <p>Віктор Близнець «Жива пошта». Важливість гармонії у стосунках людини та</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читання вголос (з дотриманням інтонації), мовчазне читання; - читання в особах; - коментоване читання; - поділ тексту на частини, складання плану тексту, переказ тексту (частин тексту); - бесіда за змістом твору; - з'ясування значення слів і виразів тексту; - відшукування у тексті образних слів і висловів, які характеризують дійових осіб, події; - створення власних висловлювань з оцінювання вчинків персонажів з використанням слів, 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає автора, тему, основну ідею художнього тексту; - за допомогою вчителя звертає увагу на ключові слова в художньому тексті; - розуміє та за допомогою вчителя відтворює зміст художнього тексту - з допомогою вчителя ділить текст на частини, складає план, стисло (вибірково) переказує зміст художнього тексту; - разом з учителем обговорює проблеми, висвітлені авторами художніх творів, намагається дати оцінку їхнім поступкам, поведінці; - визначає позитивних і негативних героїв творів; - намагається передати настрій та емоційний стан персонажів під час читання діалогів текстів; - з допомогою учителя проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в художньому тексті і власним життєвим досвідом. - з допомогою вчителя розповідає про власний емоційний стан, описуючи 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток зв'язного мовлення, абстрактного, логічного і критичного мислення, пам'яті, уваги; розвиток вміння висловлювати власну думку; - формування естетичних смаків на основі змісту прочитаних творів; - виховання непримиренності до зла, жорстокості, хвалькуватості, прищеплення доброти, почуття милосердя;
---	---	--	--

<p>представників природи.</p> <p>Леся Воронина «Пригоди голубого папуги» (Скорочено). Елементи фантастики в пригодницькій повісті (фантастичні істоти, чарівні перетворення). Пригоди головного персонажу в боротьбі за життя і щастя.</p>	<p>фраз, речень із тексту твору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення усних висловлювань про емоції, настрої, почуття, викликані під час сприймання художнього тексту. 	<p>окремі відтінки настрою, почуттів, переживань під час сприймання художнього тексту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	
<p>Робота з дитячою книжкою, робота з інформацією. Позакласне читання (протягом року)</p>			
<p>Для позакласного читання:</p> <p><u>Вірші:</u> Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина», Анатолій Качан «Листи із саду», «Співучий сад», Вадим Крищенко «Медсестра», Микола Сингаївський «Дош із краплі починається», Ліна Костенко «Чародійне слово», «Березовий</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне ознайомлення з новим текстом, новою книжкою (читання, слухання аудіотекстів); - визначення орієнтовного змісту з опорою на складники позатекстової інформації; - усвідомлення фактичного змісту 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про різні види й типи видань та носіїв літератури (книжка, журнал, газета, аудіокнига); - уміє розрізняти та знає призначення структурних елементів художньої книжки: обкладинка, ілюстрація, зміст, сторінка, назва твору; (*з допомогою вчителя); - з допомогою вчителя визначає орієнтовний зміст книжки (про що книжка?) з опорою на всі складники позатекстової інформації; 	<ul style="list-style-type: none"> - формування навичок читацької діяльності, уміння сприймати книжку як джерело поповнення знань; - формування та розвиток техніки читання; навички читання мовчки; - розвиток навички слухання аудіотексту; - розвиток активного словника та усного

<p>листочок».</p> <p><u>Легенди:</u> А. Литвин «З історії стародавнього Переяслава», «Калина-дівчина», народні легенди</p> <p>Василь Скуратівський, «Січень снігом січе...»</p> <p><u>Оповідання, повісті (скорочено):</u> Василь Сухомлинський «Щоб ти став кращим», Олександр Копиленко «У лісі взимку», Микола Вінграновський «Сіроманець».</p> <p><u>Казки (на вибір):</u> українські народні казки, Іван Франко «Коли ще звірі говорили» (збірка), Мензатюк З. «Київські казки» (збірка), Дмитро Павличко «Золоторогий олень» (поетична казка), брати Грїмм «Пані</p>	<p>творів різних жанрів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення теми твору; - пошук потрібного тексту у відповідному розділі підручника, потрібної книжки у шкільній бібліотеці; - орієнтування у світі дитячих книжок; - колективне обговорення прочитаних творів (уміння висловлювати думки та міркування щодо змісту прочитаного твору, слухати думки, міркування однолітків, із повагою ставитись до міркувань, суджень, які не збігаються із 	<p>(*повторює за вчителем);</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно читає й усвідомлює зміст доступних дитячих творів; (*читає короткі доступні тексти, залежно від можливостей учня); - *виявляє інтерес до читання (слухання); - з допомогою вчителя визначає провідну тему твору, *розуміє про що твір (з опорою на ілюстрації); - *за питаннями та з допомогою вчителя дає пояснення до ілюстрацій; - називає дійових осіб прочитаного твору, їх вчинки (за питаннями вчителя); (*з допомогою вчителя, повторюючи за ним); - *разом з учителем розрізняє та називає головного і другорядних персонажів про-читаного твору; - *за завданням та з допомогою вчителя знаходить потрібну книжку, сторінку, ілюстрацію тощо; - за завданням та з допомогою вчителя (бібліотекаря) добирає дитячі книжки у відкритому фонді бібліотеки; - бере участь у колективному 	<p>зв'язного мовлення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток розуміння змісту тексту, малюнка, ілюстрації; - формування вміння виконувати операції аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, порівняння, класифікації з одиницями різних мовних рівнів; - розвиток пізнавальних та читацьких інтересів; - розвиток читацького інтересу; - формування умінь емоційно сприймати та реагувати на зміст прочитаного, виявляти та висловлювати свої почуття; - формування вміння користуватися шкільною бібліотекою; - виховання культури
---	--	---	--

<p>Метелиця», Редьярд Кіплінг «Мауглі» (скорочено), Шарль Перро «Казки»</p>	<p>власними; бути толерантними під час діалогу, колективної дискусії та ін.).</p>	<p>обговоренні змісту прочитаних творів; - під контролем учителя намагається поводитися культурно під час обговорення (спокійно слухати, висловлюватися). - дотримується гігієнічних правил у роботі з книжкою; (*з допомогою вчителя).</p>	<p>читання та поводження з книгою.</p>
<p>Формування і розвиток навички читання (протягом року)</p>			
<p>Спосіб читання</p> <p>Темп (швидкість) читання</p> <p>Правильність читання</p>	<p>- свідоме читання вголос фразами, *цілими словами, *по складах (залежно від мовленнєвих можливостей учня). - читання тихо та мовчки доступних за змістом текстів; - дотримання необхідного темпу читання вголос (нормально, повільно); - звукова культура мовлення:</p>	<p>- Учень/учениця: - читає вголос цілими словами з поступовим переходом до фразового читання доступні за змістом тексти (після опрацювання з учителем); (*читає по складах слова, прості речення); - *читає тихо та мовчки знайомі за змістом тексти; - читає у достатньому (доступному для кожного) темпі, який дає можливість зрозуміти зміст твору; (*читає по складах у повільному темпі); - регулює темп читання (з допомогою вчителя), залежно від жанрової</p>	<p>- коригування недоліків мовлення; - досягнення правильної вимови звуків рідної мови в словах і фразах; - розвиток зорового сприймання під час читання; - розвиток дикції на основі розвитку рухливості артикуляційного апарату, плавного дихання, гучності голосу; - формування правильної</p>

<p><i>Усвідомленість читання</i></p>	<p>звуківимова, дикція, плавне дихання, гучність голосу, наголошування слів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримання словесного наголосу - пряме і переносне значення слів; - усвідомлення смислових зв'язків між словами в реченні, між реченнями, частинами тексту, окремими епізодами, висловами та ілюстраціями, послідовності розгортання подій у творі; - дійові особи твору, їхні вчинки; - дотримання 	<p>специфіки твору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - *відповідно до мовленнєвих можливостей правильно вимовляє звуки в словах під час читання та відповідей на запитання; - читає розбірливо (відповідно до мовленнєвих можливостей), достатньо гучно; - правильно наголошує слова під час читання (за нагадуванням учителя); (*під контролем учителя); - дотримується словесного наголосу під час читання; - з допомогою вчителя пояснює лексичне значення слів і висловів, вжитих у тексті; - розуміє значення слів у тексті (пряме й переносне), з допомогою вчителя пояснює їх значення; - *розуміє ситуацію, описану в прочитаному творі; - за питаннями вчителя правильно називає дійових осіб прочитаного твору, їхні вчинки; (*з допомогою вчителя); - *визначає послідовність подій (з допомогою вчителя, за допомогою 	<p>орфоепічної вимови та наголошування слів під час читання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування навичок самоконтролю читання та власного мовлення; - формування уміння уповільнювати та прискорювати темп читання; - формування усвідомленості читання на основі уміння аналізувати, визначати спільне, схоже та відмінне у предметах, подіях, якостях, явищах за прочитаним; - розвиток, збагачення і конкретизація предметних та образних уявлень; - формування смислового розуміння слів у тексті; - виховання вміння відчувати емоційний настрій твору, емоційно
<p><i>Виразність читання</i></p>			

	<p>розділових знаків, логічних пауз і наголосів, потрібної інтонації під час читання (початок і кінець речення, паузи між реченнями та в середині речення, обумовлені розділовими знаками).</p>	<p>малюнків);</p> <ul style="list-style-type: none"> - разом з учителем визначає причинно – наслідкові та часові зв'язки між описуваними подіями і вчинками дійових осіб; - за суттєвої допомоги вчителя оцінює вчинки головних дійових осіб твору; - висловлює своє ставлення до описуваних подій (вчинків дійових осіб); (*робить спроби з допомогою вчителя); - дотримується пауз між реченнями; (*під контролем учителя); - *за нагадуванням учителя дотримується пауз в середині речення, обумовлених розділовими знаками; - *з допомогою вчителя дотримується розділових знаків і потрібної інтонації під час читання; - практично намагається дотримуватися логічних пауз і наголосів після нагадування учителя; - наслідуючи вчителя, намагається регулювати темп читання, гучність 	<p>реагувати на зміст, виявляти свої почуття;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування вміння обирати, користуватися мовленнєвими, інтонаційними та немовними засобами виразності (паузи, логічні наголоси, обирати темп читання, інтонацію, та змінювати їх залежно від розділових знаків та змісту).
--	---	---	--

		голосу, тон залежно від змісту та жанрової специфіки твору.	
Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного (протягом року)			
Оповідання, вірші, байки, казки народні та літературні.	<ul style="list-style-type: none"> - словесне малювання, ілюстрування прочитаного, - творчий переказ, - читання за ролями, інсценізація, - доповнення прозових творів, - складання з допомогою вчителя казок, небилиць (з використанням комплексного впливу мистецтв різних видів: художнє слово, живопис, музика); - читання діалогів за особами, ролями; - інсценізація епізодів із прочитаних творів. 	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя виконує творчі види завдань до прочитаного (доповнення, певні зміни тексту, придумування кінцівки тощо); - робить ілюстрації до частин прочитаного (*з допомогою вчителя); - переказує окремі епізоди твору зі зміненою формою викладу (заміна діалогу розповіддю від першої особи однини, третьої особи однини); - робить спроби ілюструвати певний епізод твору (словесне малювання); - разом із учителем складає невеликі казки, загадки; - бере участь в інсценізації епізодів з прочитаних творів; життєвих ситуацій, близьких за змістом до творів; - з допомогою та за наслідуванням учителя передає голосом, природними жестами, мімікою, 	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток логічного мислення, навичок міркування; - розвиток уяви; - формування мислительних операцій аналізу, порівняння, зіставлення, узагальнення; - формування здатності ініціювати словесну взаємодію; - формування інтонаційно (мімічно) виразного монологічного та діалогічного мовлення; - виховання емоційного ставлення до дійсності.

		ходою характер персонажів твору.	
--	--	----------------------------------	--